

KURJER WARSZAWSKI

D. 2. Grudnia.

PIĄTEK.

Rok 1831.

N° 326.

WSPOMNIENIA

Wojsko Polskie pod
Prozgonowicami w
Węgrzech 1683.

Według rysu *Seweryna Oleszczyńskiego* wyszedł z litografji Portret J.W. Hrabiego *Wit-
ta* Generał Gubernatora. Znajduje się w Maga-
zynie *Del Trozza*. — Są doniesienia z wielu
miejsc nadwiślańskich o szkodach w drzewie
i t. p. przez gwałtowny pęd nagle wezbranej wo-
dy zabranych. — Onegdy przybył do *War-
szawy* z *Hamburga* J.Pan *Adolf Gradenwitz*
*Aient Towarzystwa Assekuracyjnego Londyń-
skiego* (Alliance) i mieszka w pałacu Szam-
belana *St. Nowakowskiego*, przy ulicy *Danielo-
wiczowskiej* pod Nr 617. — *Almanachów* bar-
dzo gustownych w języku niemieckim na rok
przyszły 1832, już można dostać w *Biórze In-
formacyjnem* w pałacu *Poteckich* Nr 415. *Franc-
uskich Almanachów* spodziewają się tamże w
krótkce. — Znany polski *Kalendarz Gąteżow-
skiego* sprzedaje się w temże *Biórze* po zł: 2. —
Goniec Krakowski donosi: „Spodziewać się
należy iż w *Krakowie* będziemy mieli tego ro-
ku bardzo tanie wino.“ — We *Lwowie* żyć
przestał *Frid: Wil: Sztokman* Superintendent
wyznania ewa: w *Galicji* powszechnie żałowany.

Gazeta Petersburska zawiera w kilku cią-
gach: „Ułomki z listów *Rossjanina* do swego
przyjaciela za granicą“ w których czytamy po-
między innemi: „Kaźde zdobycie byłoby te-
raz dla *Rossji* ciężarem, a jeżeli *Cesarz ALE-
XANDER* w roku 1815 postanowił *Królestwo*
Polskie przyłączyć do *Rossji*, uczynił to ie-
dynie dla dobra samej *Polski*, która w żad-
nym przypadku bez silnej nie mogła istnieć
podpory. Chimera zrodzona w tych czasach
przez kilku niedojrzałych polityków, ażeby

Polskę do dawnego jej kształtu przywrócić,
jest czałem urojeniem, i dowodzi tylko pró-
żnomysłności krzykaczów ludu. Niegdyś istnie-
nie potężnej *Polski* było dla pokoiu *Europy*
koniecznem, bo *Polska* była tarczą naszej czę-
ści świata przeciw *Tatarom, Turkom* i napa-
dom dzikich hord *Azjatyckich*. Jednak *Pol-
ska* rzekła się dobrowolnie swego przezna-
czenia, i na zawsze takowe utraciła, skoro do-
zwoliła swemu pełnemu wpływów stronnictwu
wygasić u siebie światło kształcenia umyślo-
wego, które u innych narodów zawsze zwy-
cięzsko iśniało, i skoro swym instytucjom
kraiowym dozwoliła zamienić się w anarchję.
Wszystko prawie, co tylko mogło być zdro-
bem dla *Polski*, nastąpiło na Kongresie *Wie-
deńskim*, a *Rossja* więcej jeszcze zrobiła, niż
Polska kiedyś żądać lub spodziewać się mogła;
przywróciła bowiem imię narodowe, nadała
jej osobną konstytucją, i dla pomyślności jej
wszystkie tęgostronne otworzyła źródła. Ite-
raz nawet *Rossjanie* winną oddać sprawiedli-
wość waleczności swych pobratymców, *Polaków*,
żałują tylko ich uporczywości w bronieniu nie-
rozsądnej sprawy. Znając *Polską* waleczność,
biegli *Rossjanie* ochoczo do bitwy, bo sława na-
leży się tylko temu, kto mężnych pokonywa
nieprzyjaciół. Koniec walki rozstrzygnął ubie-
ganie się męstwa z złością obu stron.

W wielkim *Xięstwie Poznańskim* ogłoszo-
no wiele chwalebnych czynów, okazanych przez
tamecznych obywateli w czasie trwania chole-
ry; umieszczamy kilka. W mieście *Gnieźnie*,
zawiązało się Towarzystwo z członków obojga

płci, mające za cel wspieranie biednych fami-
 liji, które cholera żywicieli ich pozbawiła.
 Pierwsza przedsięwzięta przez towarzystwo
 kolekta przyniosła już 2,000 Tal. — W po-
 wiecie Wągrowieckim, powiodło się niezmo-
 dowanej gorliwości Wgo *Biegańskiego* na Po-
 tulicach, wykorzenie z mieszkańców dóbr ie-
 go przesady, które tak często najskuteczniej-
 sze rozrządzenia lekarzy wniwecz obracają.
 Przy troskliwem pielęgnowaniu, iakiego do-
 znawali pacjenci kosztem Wgo *Biegańskiego*,
 i przy trafnem postępowaniu lekarskiem opa-
 truiącego ich fizyka powiatowego Doktora *Ke-
 ler*, z pomiędzy 66 chorych stało się tylko 20
 ofiarą cholery. Pomyśloy ten skutek przypis-
 ać należy poczęści także czynnemu współ-
 działaniu Xieźna *Beslera*, *Cystersa* z klasztoru
 Wągrowieckiego, który każdego niemal
 chorego odwiedzał i z ambony nieszczęśli-
 wów pocieszenia i napomnień. We wsi *Zakrze-
 wie*, której dzierżawca oddalił się być z fami-
 liją swoją podczas wybuchnienia choroby, po-
 zostaty kucharz *Baszyński*, zajmował się cho-
 rymi najczulej i z największem poświęceniem;
 nieodstąpił dniem i nocą pacjentów, poda-
 wał im przepisane leki, trudnił się tak do-
 broczynnem cięciem tarcie i przyrządzał im
 iadło. Rzadki czyn ludzkości *Baszyńskiego* za-
 wdzięcza wielu spółbratnich swe ocalenie! — W
 powiecie *Czarnkowskim*, nauczyciel *Schendel*
 w mieście *Radolinie*, który, obeznawszy się z do-
 szłych jego wiadomości pism z naturą chole-
 ry, w braku lekarza, trudnił się z najlepszym
 skutkiem opatrywaniem chorych, kupując le-
 karstwa częścią za własne, częścią za uzbie-
 rane od innych osób pieniądze.

W mieście *Lill* we *Francji* budują teraz no-
 wy pałac sądowy i więzienie. — Dnia 4 b. m.
 udali się zbiegowie Hiszpańscy zostający we

Francji, bez wiedzy rządu nad granicę hisz-
 pańską, którą przeszedłszy, wpadli do wsi o
 milę od miasteczka *Puicerdy*, gdzie zrabowa-
 li kasę tamiecznego urzędu celnego, zabra-
 wszy 800 fran.; poczem udali się między wą-
 wozy *Pirynejskie*. — *Gazeta* dworska *Londyn-
 ska* zapewniła że w czasie posiedzenia Parla-
 mentu, prócz projektu reformy, przełożone
 będą ważne plany dotyczące się ogólnego dobra
Anglii. Lud angielski oczekuje z niecierpli-
 wością otwarcia parlamentu. — Co raz bardziej
 potwierdza się wieść, iż nastąpi zmiana Mini-
 strów w *Anglii*. — Blisko *Winwardkuze* w *Ang-
 liji* schwytano na ulicy człowieka który miał
 pod płaszczem parę nabitych pistoletów. —
 W *Grecji* panuje spokojność, do tego kraju
 przybyło z państwa *Rossyjskiego* milion rubli,
 których jednak rządowi *Greckiemu* nie odda-
 no, lecz temczasowo złożono na ręce tamiecz-
 nego Rezydenta *Cesarsko-Rossyjskiego*. — Sul-
 tan ma zamiar zwiedzić *Adryanopol*, dokąd
 zgromadzić się ma wojsko regularne *Turec-
 kie*; w tem wojsku mają nastąpić znaczne zmia-
 ny. W *Stambule* wybudować mają blisko *Se-
 raju* kosztowny Meczet. — Między przyciętymi
 artykułami w Izbie Deputowanych w *Paryżu*,
 tyczącemi się Króla *Karola X.* i jego rodzi-
 ny postanowiono: „że były Król *Francuski*
Karol X. i jego potomkowie, iakoteż małżon-
 ki i małżonkowie tychże, na ziemię *francuz-
 ką* wrócić nie mogą. — Xieźna *Berry* będąc w
Rzymie, została przedstawioną Ojcu Smu
 przez Kardynała *Gregorio*. Jego świętobli-
 wość przyjął ją uprzejmie i edarował koszt-
 ownym Rożanecem. — Donoszą z *Tyroli*, że nad
 miastem *Brunek* i w jego okolicy, okazał się o-
 godzinie 6 z rana, Meteor jasny, który roz-
 puścił swoje światło od strony wschodniej ku
 północy, co trwało przez kilka sekund, po-
 czem w kształcie tarczy zmienił się w biały o-

blok podobny do gęstego dymu, i powoli zniknął gdy iż dzień zaczęło. — Donoszą z *Neapolu* że przy wykopywaniu starożytnego miasta *Pompei*, które dotąd trwa ciągle, odkryto obraz żmójki, kilkanaście stóp szerokości i wysokości mający, na którym są wyobrażone różne osoby. Znawcy utrzymują że ten obraz wystawia walkę *Trojanów*. — Pod *Walentino* we *Włoszech* napadli rabusie na karzącą będącą niedaleko wawozu; wiedzieli oni że tam nocował bogaty kupiec z swoją rodziną iadący do *Florensj*, rabusie zamordowali kupca który się bronił odważnie, i zabił 3 zbrodniarzy; który rodzinie jego i służących związał, a zabrawszy znaczną sumę pieniędzy, spieszenie umknęli w góry. — Pan *Foa* brat sławnego Jenerała tegoż nazwiska, mianowany Dyrektorem poczt miasta *Ken*. — W wielu miastach *Francji* zebrano znaczną sumę na wsparcie nieszczęśliwych. — Bardzo teraz głoszą że nastąpi zmiana Ministrów *Francji*. — W rządzie Stanów zjednoczonych północnej *Ameryki* mają nastąpić bardzo znaczne zmiany; wielu tamiecznych Inspektorów cła i portów prosiło o dymisję. Teraz w *Ameryce* północnej znajduje się kilkanaście tysięcy emigrantów z różnych narodów. Prezydent Stanów zjednoczonych Jenerał *Jakson* ma mieć teraz wielu przeciwników. — Zabawną anegdotę opisują dzienniki, która koło *Wiednia* podczas cholery zdarzyć się miała. Węgier pewien chciał iechać z fluzarem do *Wiednia*, ale zatrzymany został przy kordonie i kazano mu kwarantanę odbywać, na co bynajmniej przystać nie chciał. Nareszcie zapytał się: „Jak długo odbywać mam kwarantanę?“ „Dni dwadzieścia.“ „Czy i mój huzar musi odbywać.“ „Tak jest.“ „Jak długo?“ „Także dni dwadzieścia.“ „To dobrze, puśćcie mnie W Panowie do *Wiednia*, a Huzar mój za to niech dai czterdzieście wy-

siedzi.“ — Donoszą z *Rzymu* że Ojciec *Sty* często niespodzianie zwiedza rozmaite miejsca państwa *Papieżiego* i wszędzie jest z nadzwyczajną radością od mieszkańców witany. Dobroczytny ten Monarcha codziennie daie dowody łaskawości, i dla tego Lud chętnie składa nowo nałożone podatki koniecznie potrzebne dla polepszenia bytu kraju.

Dziennik *Paryżki Mésage* donosi: „Gazety niektóre opiewały, że Pan *Stratford Kanning* tu przybył; było to doniesieniem zawczesnem, bo nowy Posel angielski w *Konstantynopolu* nieprzybył tu jeszcze, chociaż się co chwila tu jego spodziewaia. Nowy projekt, tyozący się oznaczenia granic *Grecji*, przyjął za główną podstawę rzekę *Hellas*, płynącą od zatoki *Arta* ku *Zellun*. Pan *Stratford Kanning* projekt ten przekazy Wysokiej Porci do uchwalenia. Głoszą tu, że *Anglja* i *Rossja* przedwstępne układy względem obrania Króla *Grecji*, iako i innych rozporządzeń w tym kraju powierzyły *Francji*. Dotychczas jednak pewniejszych w tej mierze wiadomości nie mamy.

PRZEWIECHALI DO WARSZAWY.

Korff Jenerałowa z Radomia, Ostromecki Pisarz Sądu Appel: z Woli Boglewskiej, Bokatoiewicz Dominik oby: z Jarocka Fr: oby: z Pęstawie, Proszkowski Sew: oby: z Zugowej woli, Parwe Guwerner z Radomia, Sawików Urzędnik z Kiele, Kaczanowski księgarz z Krakowa, Soławiewicz Professor Uniwersytetu Krakow: i Sokołowski Inspektor więźni z Chęcin, Buturlin Hr: Badaa Nadworny z Berlina, Chrzanowski Sędzia Tryb: z Kalisza, Libiszewski Felix oby: z Lisowie, Malinowski Jenerał z Gostynina. —

DONIESIENIA.

NOWA RESTAURACJA przy ulicy Leszno pod Nrem 655 otworzoną została, za pomierną cenę z przedką usługą dostanie rozmaitych potraw, zimnych i gorących. Karol Gantz.

Mam honor zawiadomić szanowną publiczność, iż w Kantorze moim przy ulicy Zakroczymskiej pod Nr 1854, tak dawniej tak i teraz LOSOW do 39tej

Loterji Klasyecznej całych i ćwierciowych za cenę planem oznaczoną dostać można. — *H. Ehrenfeucht.*

APTEKA tak nazwana pod Lwem, jest do wydzierżawienia od Nowego roku 1839; dowiedzieć się można w tymże domu pod Nro 926 przy ulicy Chłodnej.

PANTALJON mahoniowy o 6ciu oktawach, jest do sprzedania lub w zastaw. Wiadomość przy ulicy Granicznej Nr 966, w podwórzu po prawej stronie.

Daniesienie Loteryjne. Losów kupnych do Iszej klasy 39tej Loterji klasyecznej której ciągnięcie w d. 3 Lutego 1839 r. rozpocznie się; całkowitych po zł: 134 gr: 15, ćwierciowych po zł: 33 gr: 19, aż do powyżej oznaczonego terminu, w Kantorze moim w domu własnym pod Nr 473 przy ulicy Senatorskiej sytuowanym, każdego czasu dostać można. Osoby na prowincji zamieszkałe raczą zlecenia swe franko nadesłać a żądaniu ich tak w korespondencji jako też w rychłem skutecznieniu, zadosyć uczynić nieomieszkan.

Petiscus.

KARETA poczwórna żółto lakierowana, do podróży z wszystkimi rekwiizytami, jest do zbycia; widzieć można ją na ulicy Wąreckiej pod Nr 1357.

W Szkole robot damskich, na przeciwko Zamku na rogu ulicy Sto-Jańskiej pod Nr 27, potrzebne są PANNY do szycia białizny i do haflu różnego; w tymże miejscu mogą być przyjęte PANIENKI do nauki różnych robot, przychodzić lub ze stancją każdego czasu.

Kawaler którego interessa wymagają częstego oddalenia się z domu, życzy sobie STANCJĘ w przyzwoitym domu przy rodzinie, w jednej z ulic przynależnych; osoby życzące przyjęć, raczą zostawić adres pod Nr 375 przy ulicy Krakowskie Przedmieście w sklepie dystrybucji tabak.

DOM massiv murowany do intraty korzystnie na rogu ulic Bugaj i tak zwanych kamiennych schodów pod Nr 2590 położony, do sprzedania; dowiedzieć się pod Nr 1869 ulica Owcza, gdzie zawsze zastanie właściciela wkrótce wyjechać mającego.

Tak z powodu zmiany mieszkania, iako i nadeszłej jesieni, i nastąpić mającej porymroznej i mokrej, z czego wiele osób dotkliwych boleści żębów doświadcza; mam zaszczyt polecić się szanownej publiczności z KROPLAMI dzielnie skutecznymi, w kilka minut najdotkliwszy ból usmierzaącymi, iak tego chlubne dowody wielu uzdrowionych

osób przekonać mogą. Których w każdym czasie w mem zamieszkanu przy ulicy Krakowskie Przedmieście przeciw Poczty, iak tablica stosowna wskazuje, Nr 382 na 2głem pitrze od frontu za pomierką cenę przysłużyć się mym będzie obowiązkiem.

Teressa Thomain, wynalaszczyni.

Potrzebna jest osoba płci męskiej do uczenia dzieci w domu języka francuzkiego i niemieckiego, oraz korepetycji w naukach do klass publicznych uczęcających; potrzebujący takiej posady, zgłosić się zechce przy ulicy Nowy świat Nr 1298 Lit: B. do lokatora Kopysyńskiego.

Dozór Magazynu Drzewa Rządowego i innych płodów leśnych. Stosownie do rozporządzenia Kommissji Rządowej Przychodów i skarbu z d. 18 b. m. i. r. Nro 29,694 i 2,281 podaie niniejszem do publicznej wiadomości, iż w d. 5 Grudnia r. b. o godzinie 11tej z rana, odbędzie się w Kancelarii domu magazynu drzewa Rządowego przy ulicy Bugaj Nro 2603, licytacja in plus na sprzedaż drzewa sosnowego mürszywego różnych drów w ilości sztuk 96 w składzie Rządowym drzewa na Bugaju, a w ilości sztuk 165 w składzie na Solcu znajdującego się, niemnziej 15 1/3 sążni sosnowych mürszywych po 75 stóp sześciennych na placu ostatniego będących; a to po szczególnie szcztami eo do sztuk całkowitych, zaś sążnie w partjach po pięć sążni razem, poczynając od połowej ceny taxą magazynową ustanowionej; wzywa przeto chęć kupna mających aby w dniu i godzinie oznaczonej, w miejscu odbyć się mającej licytacji znajdowali się, gdzie najwięcej dający po przybieciu i zaliczeniu natychmiast należności, zakupiony przedmiot wydanym sobie mieć będzie. Drzewo wystawiające się na licytację codziennie a respective składach widziane być może. — Zastępca Inspektora, *M. Szwartz.* — Kontroler, *J. Koziański.*

Wygodna KARETA jest do sprzedania przy ulicy Leszno pod Nr 710. Wiadomość tamże u Stróża.

DOŚIESIENIA Z BIORA INFORMACYJNEGO.

Ktoby miał do wynajęcia FORTEPIAN przynajmniej 6cio oktawowy na miesiaćce; zechce się zgłosić do Biora Informacyjnego.

Potrzebny jest SEUŻACY dla znacznego pana, któryby był opatrzoney w dobre świadectwa; może się zgłosić do Biora Informacyjnego.

Dziś rano zimna stopni 4. Wczoraj w południe 3.